

INTERVIEW

1. Miřenka Čechová: Divadlo může být hybatelem společenských změn

03.07.2024 Interview

strana: 16 rubrika: Cítit

[Odkaz na originál](#)**Klíčová slova:** divadla; Národního; Ostravě

MÍŘENKA ČECHOVÁ je režisérka, choreografka, autorka a performerka, jež se ve svých představeních i knihách věnuje palčivým společenským tématům. Spolu se svým partnerem Petrem Boháčem ještě při studiích založili současné divadlo Spitfire Company, které má domovskou scénu v pražském Paláci Akropolis. Jejich poslední inscenace Vivat Messi propojuje současné divadlo, tanec a freestyle fotbal a bude se hrát v Divadle Hybernia i v afrických vesnicích.

* V projektech Spitfire Company se věnujete současnému divadlu, jež propojuje pohybové prvky s dalšími uměleckými žánry. Které z vašich představení je nejpřístupnější pro ty, kteří s tímto typem divadla nemají ještě žádnou zkušenost?

V současném divadle se žánry stírají. Čím dál více představení se posouvá od klasické činohry k využití mnoha dalších prostředků. Není to ale nic, čeho by se měl divák bát. My v tuto chvíli máme jen jednu čistě taneční inscenaci, další jsou převážně multimediální. Ideálním otvírákem do světa tohoto typu divadla je naše nová inscenace Vivat Messi. Je to spíše taková velká show. Snažili jsme se v ní s Petrem (Petr Boháč je spoluzakladatel Spitfire Company, režisér a partner Miřenky Čechové, pozn. red.) zpracovat téma fotbalu uměleckým způsobem a je z toho rodinné představení vhodné pro děti od deseti let. Spolupracujeme s mistrem světa v disciplíně freestyle fotbalu Danielem Pražákem, který je otevřen i uměleckým projektům. Vedle něj vystupuje španělský tanečník Taro Troupe, jenž se zaměřuje na různé styly současného tance od street dance až po nový cirkus, a český hudebník Badfocus. S tématem přišel Petr, pro nějž byl fotbal v dětství velké téma.

* O čem hra je?

O tom, jak je důležité mít svého hrdinu, o velkém snu i překážkách, které je třeba překonávat na cestě za jeho splněním. Tato cesta ale může nabývat překvapivých rozměrů a sny se mohou proměňovat. Diváci uvidí špičkové pohybové výkony; Daniel Pražák umí s balonem neuvěřitelné triky – točí míč na ruku, nohou nebo hlavě, Taro Troupe zase neuvěřitelně pracuje s tancem. Chceme návštěvníky vtáhnout do představení nekonvenčním způsobem. Herci začínají už ve foyer, není to divadlo, kde by si museli sednout a nesměli ani pípnout. Mají možnost přijít k nám na jeviště a pak si i vyzkoušet triky s míčem na workshopu. Cílem je zbořit pomyslnou rampu, jež dělí svět nedostižných hrdinů od kluků a holek, kteří se přišli podívat. Představení tvoří všichni spolu, stejně jako se všichni vzájemně inspirují na své životní cestě.

* Spitfire Company má domovskou scénu v Paláci Akropolis, ale Vivat Messi se hraje v Divadle Hybernia. Proč?

Premiéra proběhla 19. června v rámci festivalu Tanec Praha a představení je koncipováno do většího prostoru, který pojme více diváků. Mám dojem, že jsme narazili na něco, co dokáže k umění přilákat i diváky z různých oblastí, kteří do divadla obvykle nechodí. Tohle je téma, na které by mohli slyšet. Spolupracujeme také se dvěma keňskými freestylery Martinem Kiberou a Austinem Juniorem a Národním divadlem v Nairobi. Připravujeme tour po afrických vesnicích, kde jej uvidí i lidé, kteří nemají s takovýmto divadlem žádné zkušenosti. S venkovním formátem příští rok vyjedeme i do českých regionů a po Evropě. Vivat Messi je snad nejvíce divácky přístupný projekt ze všech, které jsme za celou historii Spitfire Company vytvořili.

* Kdy a jak se vůbec historie Spitfire Company začala psát?

Spitfire Company jsme s Petrem založili v roce 2007 jako iniciativu dvou studentů – já jsem v té době studovala HAMU a DAMU a Petr filozofickou fakultu. A přibrali jsme další mladé lidi kolem nás, kteří se rozhodli, že chtějí spolupracovat na profesionální úrovni na poli současného nezávislého divadla. Od té doby jsme ušli dlouhou cestu. Z malého souboru vznikla pevně etablovaná umělecká platforma, jež se zabývá vytvářením originálních divadelních děl. Podařilo se nám to, co jsme si vysnili. I díky četným zahraničním příležitostem a koprodukcím s Norskem nebo Spojenými státy můžeme dělat obsahově i producentsky velké projekty a představení vyvážet do světa.

* Podařilo se vám tohoto mezinárodního rozměru dosáhnout i díky tomu, že jste získala Fulbrightovo stipendium a vyjela do Ameriky? Co vám dalo do další tvorby?

Fulbrightovo stipendium mi otevřelo cestu k vnímání divadla trochu jiným způsobem – řekla bych, že angažovanějším. Nezávislá scéna je zaměřená na společensky důležitá témata a uvědomila jsem si, že i já mohu přispět něčím novým. Evropský rozměr byl naší metou ale už od začátku. Především na poli současného tance a fyzického divadla jsme cítili, že tam patříme. Vytváříme autorská díla, která v sobě kloboují různé přístupy, žánry a formy, se silným důrazem na tělo, pohybové divadlo, současný tanec a také na

hudbu. Často spolupracujeme s předními muzikanty od Lenky Dusilové přes Never Sol až po Badfocuse nebo se skladateli Honzou Kučerou, Michalem Nejtkem a dalšími zajímavými tvůrci. Před rokem jsme iniciovali také vznik současné opery, kterou složil Slavomír Hořínka pro mezzosopranistku Markétu Cukrovou.

* Ve svých inscenacích často i sama vystupujete. Považujete se spíše za autorku, režisérku, nebo performerku? Oba jsme s Petrem autori, scenáristé, režiséři a já zároveň i performerka a tanecnice. V některých dílech tancím a hraji a některá jsou přímo mojí autorskou one woman show. To je pole, v němž se cítím silně. Mám takových projektů za sebou už několik a spojuje je to, že využívají multimediálními prostředky, jako jsou projekce, komiks, hudba, lm nebo výtvarné umění. Rádi se vrháme do nových výzev a máme široké rozkročení mezi žánry od tanecního divadla přes experimentální cínohru až po současnou operu.

* Vaším dosud divácky nejúspěšnějším představením jsou Antiwords – inscenace inspirovaná Audiencí Václava Havla, napsaná pro dvě herečky v maskách, které po celou dobu pijí pivo. Stále ji hrajete?

Co se týče počtu odehraných představení, nejúspěšnější je. Máme za sebou už přes dvě ste repríz a stále Antiwords hrajeme. Unikátní je i to, že jsme je hráli skutečně po celém světě – v Číně, Japonsku, Koreji, po celé Evropě, v Americe... Myslím si, že jsme s nimi nebyli snad jen v Austrálii. Jde o inspiraci divadelní hrou Václava Havla Audience, která se odehrává v prostředí pivovaru mezi sládkem a Vankem. Snoubí v sobě absurditu, humor a zároveň spodní vážný podtón, objevují se v ní nádherné velké masky od socharky Pauliny Skavové.

* Je divácká odezva po celém světě podobná, nebo se někde výrazně lišila?

Vynikající byla například v Koreji. Castokrát jsme tam kolem šesté nebo sedmé večer zažívali tragikomický výjev, kdy se zcela opilí muži v oblecích s kravatami a kufříky opírali o domy a vrávorali. S alkoholem to prepískli už za denního světla. Na představení tam přišlo obrovské množství žen, jež v okamžiku, kdy se začalo pít pivo, propukly v hurónský smích a ten se držel až do skončení představení. Pravděpodobně jim to připomínalo nějaký výjev ze života... Ožehavé téma to bylo také v Norsku, kde se hodne řeší alkoholismus. Vesměs bych ale rekla, že je toto představení přijímáno univerzálně a pozitivně, především díky humoru.

* Velký divácký ohlas má také vaše sólové představení Baletky, které je již dva roky neustále vyprodané, získala jste za něj i nominaci na Cenu Thálie. Humorné ale vůbec není, stejně jako váš stejnojmenný román popisuje drsné praktiky baletní školy. Pozorujete dnes, čtyři roky od doby, kdy román vyšel, reálný dopad Baletek na prostředí tanecních škol?

Každý pokus o narovnání pokriveného systému způsobí velkou tsunami, která jde především dovnitř uvažování lidí o přístupu, co si ještě nechají líbit, co je pro ne v pořádku a co už je za hranicí. V tom si myslím, že moje kniha přinesla tanecní scéně vědomí toho, že určité praktiky jsou již v dnešní době za hranou a nejsou nutné k tomu, aby tanecníci dosáhli skvělých výsledků. Myslím si, že se mi povedlo nenápadným způsobem zespu do nastartovat proměnu uvažování o tom, že by mohla výchova tanecnic a tanecníků v oblasti klasického baletu probíhat jinak.

* Vedle Spitfi re Company paralelně vedete i divadelní platformu Tantehorse. Cím se odlišuje?

Tantehorse jsme založili ještě o rok dříve než Spitfire Company, a to s mým spolužákem Radimem Vizvářem, jenž je nyní umeleckým šéfem Laterny magiky. Od té doby se soubor velmi proměnil. Fungoval původně pod názvem Teatro Pantomissimo, který jsme zmenili, když jsme se přestali věnovat čistě jen pantomime a začali experimentovat s dalšími žánry. Radim si založil vlastní soubor a pantomime se věnuje i nadále a mne zůstal Tantehorse. Ten je nyní společensky aktivní platformou, která dává příležitost mladým začínajícím umělcům a zaměřuje se na vzdělávání choreografů a performerů. Vedle toho se věnujeme i linii dokumentárního divadla, především v autobiograficky laděných představeních.

* V rámci nich se v sérii Invisible zaměřujete na osudy "neviditelných žen", které se v určitý moment života potýkaly s extrémní situací. Jde o výjimečné umělkyně, jež z různých důvodů zmizely z centra pozornosti nebo se do něj nikdy nedostaly. Můžete je představit?

Vznikla tři představení o ženách, s nimiž jsem zpracovala jejich osobní témata. První z nich je věnované zpěvačce Haně Frejkové, druhé primabaleríně Barboře Vašků Kaufmannové a třetí herečce Iris Kristekové. S Hanou Frejkovou se věnujeme její rodině, popravě jejího otce a složitému koloběhu perzekucí, jemuž musela čelit v rámci svého dospívání, který vedl k nedobrovolnému vyhnání z domova. S bývalou primabalerínou **Národního divadla v Ostravě** Barborou Vašků Kaufmannovou jsme zpracovaly představení o tom, co následuje v profesním životě baletky, která se dostane až na vrchol. Třetí díl s herečkou Iris Kristekovou otevírá velmi závažná témata dětského zneužívání a zneužívání psychiatrem. Iris se s neuvěřitelnou odvahou rozhodla sdílet své zkušenosti na jevišti z toho důvodu, aby pomohla a dala hlas i dalším obětem.

* Máte už v hledáčku nějaké další ženy?

Na linii společensky angažovaných a prospěšných projektů navážeme říjnovou premiérou inscenace Děti U, která se věnuje podpoře rozvoje dětské paliativní péče. Hlavní osobou v něm je Markéta Vacovská, jež má sama zkušenost se ztrátou dvou dětí. Spolu s ní a Kristýnou Boháčovou jsme přizvaly odborníky z oblasti dětské paliativní péče, sociální oblasti, medicíny a společenských věd, kteří se účastní přípravných laboratoří, stejně jako rodiče, již ztratili své děti. V rámci festivalu 4 + 4 dny v pohybu půjde o tříhodinovou performativní procházku, kde na různých zastaveních budou moci diváci zažít fragmenty tohoto tématu skrze taneční

instalaci, sdílené čtení, performativní přednášku, videoart a hudební koncert. Jednotlivá díla kratších formátů pak budou fungovat i samostatně, spolu s přednáškou nebo vedenou diskuzí. Myslím si, že umění má tu moc i takto komplikovaná témata komunikovat tak, aby se diváci nevyděsili a naopak porozuměli tomu podstatnému. Řečeno slovy Markéty Vacovské, i takto komplikované životní situace, jako je úmrtí dítěte v rodině, lze opečovat důstojně a s respektem, tedy tak, aby během této události duševně nezemřela celá rodina.

* V září pořádáte v Paláci Akropolis festival dokumentárního divadla a konferenci nazvanou Divadlo dneška. Jaká témata se tam budou otevírat?

Současné divadlo, jak ho vnímám já, může mít hlubší sociální přínos nejen tím, že zpracovává aktuální témata, ale může se též zabývat relevantním uměleckým výzkumem, což z něj následně činí hybatele společenských změn. Odvádí v tomto ohledu práci tam, kde tato práce chybí. Tanečník je v tomto kontextu sociální pracovník. Vchází do míst a komunit, kde jiná péče chybí, angažuje se i v samotném výzkumu témat. Je v tom i kus publicistiky a výrazné terapeutické práce. Divák si tak může odžívat svoje témata v bezpečném prostoru divadla, ale zároveň se i aktivně zapojit. Současné divadlo diváka vtahuje, neodděluje ho od tvůrců, ale dává mu prostor a diskutuje s ním.

* Chystáte už nějaké další představení se Spitfire Company?

V příštím roce budeme spolupracovat s Divadlem ABC na koláži tanečního, výtvarného a objektového divadla s činohrou. Budeme používat i loutky a film, oslovili jsme k tomu také režiséru Dariu Kashcheevu, která bude představení vytvářet s námi. Bude to velký projekt na téma Gulliverovy cesty, určený zároveň i dětem.

MIRENKA CECHOVÁ Narodila se 16. března 1982 v Aši. Performerka, choreografka, režisérka a vudcí osobnost souboru Spitfi re Company a Tantehorse. Po absolutoriu na Tanecní konzervatori v Praze v oboru klasický balet vystudovala paralelně DAMU (alternativní divadlo) a HAMU (nonverbální divadlo), kde v roce 2012 obhájila doktorát v oblasti režie fyzického a mimického divadla. Behem studia získala prestižní Fulbrightovo stipendium pro výzkum a pedagogickou cinnost na American University ve Washingtonu, kde vytvořila nový obor fyzického divadla. Jako performerka má na svém konte více než tricet celovečerních inscenací, jež mnohá, většinou autorská, získala významná zahraniční ocenění – například The Best of Contemporary Dance 2012 od deníku Washington Post, Herald Angel Award na Edinburgh Festival Fringe či The Best of Overseas Production na International Arts Festival v Jižní Africe. Jako režisérka a choreografka vytvořila více než dvacet celovečerních inscenací, často v zahraničních koprodukcích, a to pro tanec, činoherní i operní projekty. V poslední době se výrazně venuje dokumentárnímu tanečnímu divadlu (docu-dance), nejnověji sérii Invisible o ženách umelkyních. Kurátoruje projekty tanečního aktivismu Emergency Dances a lektoruje edukativní projekty pro začínající umelce Tanelab, který premostuje konec studia a začátek profesionální kariéry mladých tvurcu. Jako akademicka přednášela na nekolika amerických univerzitách (American University ve Washingtonu, University of Tampa na Floride, Stephens College v Missouri) a opakovane pusobí na Mercersburg Academy v Pensylvánii jako choreografka a lektorka autorské tvorby. Je také autorkou knih Miss AmeriKa a

Baletky. TEXT KLÁRA CIKAROVÁ FOTO ROBERT SEDMÍK, VOJTECH BRTNICKÝ, ROMANA KOVACZ

"Současné divadlo odvádí práci tam, kde chybí. Je v něm kus publicistiky i terapeutické práce."

Při přípravě nového představení VIVAT MESSI spolupracovali tanečníci s freestyle fotbalisty v čele s mistrem světa Danielem Pražákem.

"Vivat Messi je o tom, jak je důležité mít svého hrdinu, o velkém snu i překážkách, které je třeba překonávat na cestě za jeho splněním."

Z představení LIGHT IN THE DARKNESS, které Miřenka Čechová připravila s Radimem Vizvářem v rámci platformy Tantehorse.

One woman show BALETKY vychází ze stejnojmenného románu, který zviditelňuje drsné podmínky na tanečních školách.

Miss AmeriKa je autobiografickou zповědí Miřenčina alter ega Mckenzie Tomski.

"V příštím roce budeme spolupracovat s Divadlem ABC na koláži tanečního, výtvarného a objektového divadla s činohrou."

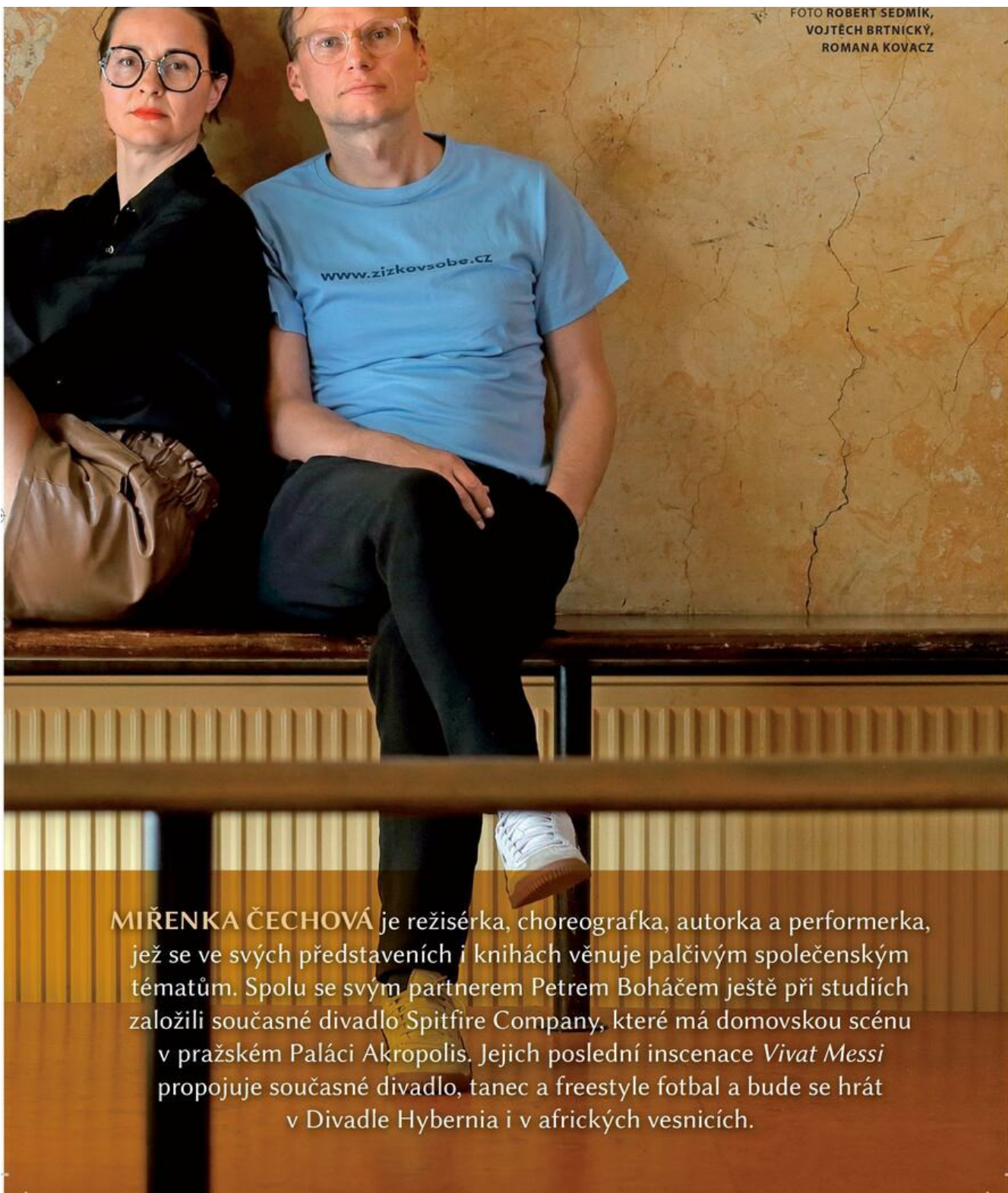
16

Miřenka Čechová:
Divadlo může být hybatelem
společenských změn

cítit 17

TEXT KLÁRA ČIKAROVÁ

MIŘENKA ČECHOVÁ je režisérka, choreografka, autorka a performerka, jež se ve svých představeních i knihách věnuje palčivým společenským tématům. Spolu se svým partnerem Petrem Boháčem ještě při studiích založili současné divadlo Spitfire Company, které má domovskou scénu v pražském Paláci Akropolis. Jejich poslední inscenace *Vivat Messi* propojuje současné divadlo, tanec a freestyle fotbal a bude se hrát v Divadle Hybernia i v afrických vesnicích.

U projektech Spitfire Company se věnujete současnému divadlu, jež propojuje pohybové prvky s dalšími uměleckými žánry. Které z vašich představení je nejpřístupnější pro ty, kteří s tímto typem divadla nemají ještě žádnou zkušenost?

V současném divadle se žánry stírají. Čím dál více představení se posouvá od klasické činohry k využití mnoha dalších prostředků. Není to ale nic, čeho by se měl divák bát. My v tuto chvíli máme jen jednu čistě taneční inscenaci, další jsou převážně multimediální. Ideálním otvírákem do světa tohoto typu divadla je naše nová inscenace *Vivat Messi*. Je to spíše taková velká show. Snažili jsme se v ní s Petrem (*Petr Boháč je spoluzakladatel Spitfire Company, režisér a partner Miřenky Čechové, pozn. red.*) zpracovat téma fotbalu uměleckým způsobem a je z toho rodinné představení vhodné pro děti od deseti let. Spolupracujeme s mistrem světa v disciplíně freestyle fotbalu Daniem Pražákem, který je otevřen i uměleckým projektům. Vedle něj vystupuje španělský tanečník Taro Troupe, jenž se zaměřuje na různé styly současného

A přibrali jsme další mladé lidi kolem nás, kteří se rozhodli, že chtějí spolupracovat na profesionální úrovni na poli současného nezávislého divadla. Od té doby jsme ušli dlouhou cestu. Z malého souboru vznikla pevně etablovaná umělecká platforma, jež se zabývá vytvářením originálních divadelních děl. Podařilo se nám to, co jsme si vysnili. I díky četným zahraničním příležitostem a koprodukcím s Norskem nebo Spojenými státy můžeme dělat obsahově i producentsky velké projekty a představení vyvážet do světa.

Podařilo se vám tohoto mezinárodního rozměru dosáhnout i díky tomu, že jste získala Fulbrightovo

tance od street dance až po nový cirkus, a český hudebník Badfocus. S tématem přišel Petr, pro nějž byl fotbal v dětství velké téma.

O čem hra je?

O tom, jak je důležité mít svého hrdinu, o velkém snu i překážkách, které je třeba překonávat na cestě za jeho splněním. Tato cesta ale může nabývat překva-

stipendium a vyjela do Ameriky? Co vám dalo do další tvorby?

Fulbrightovo stipendium mi otevřelo cestu k vnímání divadla trochu jiným způsobem – řekla bych, že angažova-

„Současné divadlo odvádí práci tam, kde chybí. Je v něm kus publicistiky i terapeutické práce.“

pivých rozměrů a sny se mohou proměňovat. Diváci uvidí špičkové pohybové výkony; Daniel Pražák umí s balonem neuvěřitelné triky – točí míč na rukou, nohou nebo hlavě, Taro Troupe zase neuvěřitelně pracuje s tancem. Chceme návštěvníky vtáhnout do představení nekonvenčním způsobem. Herci začínají už ve foyer, není to divadlo, kde by si museli sednout a nesměli ani pípnout. Mají možnost přijít k nám na jeviště a pak si i vyzkoušet triky s míčem na workshopu. Cílem je zbořit pomyslnou rampu, jež dělí svět nedostižných hrdinů od kluků a holek, kteří se přišli podívat. Představení tvoří všichni spolu, stejně jako se všichni vzájemně inspiroují na své životní cestě.

Spitfire Company má domovskou scénu v Paláci Akropolis, ale *Vivat Messi* se hraje v Divadle Hybernia. Proč?

Premiéra proběhla 19. června v rámci festivalu Tanec Praha a představení je koncipováno do většího prostoru, který pojme více diváků. Mám dojem, že jsme narazili na něco, co dokáže k umění přilákat i diváky z různých oblastí, kteří do divadla obvykle nechodí. Tohle je téma, na které by mohli slyšet. Spolupracujeme také se dvěma keňskými freestylely Martinem Kiberou a Austinem Junioem a Národním divadlem v Nairobi. Připravujeme tour po afrických vesnicích, kde jej uvidí i lidé, kteří nemají s takovýmto divadlem žádné zkušenosti. S venkovním formátem příští rok vyjedeme i do českých regionů a po Evropě. *Vivat Messi* je snad nejvíce divácky přístupný projekt ze všech, které jsme za celou historii Spitfire Company vytvořili.

Kdy a jak se vůbec historie Spitfire Company začala psát?

Spitfire Company jsme s Petrem založili v roce 2007 jako iniciativu dvou studentů – já jsem v té době studovala HAMU a DAMU a Petr filozofickou fakultu.

Oba jsme s Petrem autoři, scenáristé, režiséři a já zároveň i performerka a tanečnice. V některých dílech tančím a hraji a některá jsou přímo mojí autorskou one woman show. To je pole, v němž se cítím silně. Mám takových projektů za sebou už několik a spojuje je to, že využívají multimediálními prostředky, jako jsou projekce, komiks, hudba, film nebo výtvarné umění. Rádi se vrháme do nových výzev a máme široké rozkročení mezi žánry od tanečního divadla přes experimentální činohru až po současnou operu.

Vášim dosud divácky nejúspěšnějším představením jsou *Antiwords* – inscenace inspirovaná *Audience* Václava Havla, napsaná pro dvě herečky v maskách, které po celou dobu pijí pivo. Stále ji hrajete?

Co se týče počtu odehraných představení, nejúspěšnější je. Máme za sebou už přes dvě stě repríz a stále *Antiwords* hrajeme. Unikátní je i to, že jsme je hráli skutečně po celém světě – v Číně, Japonsku, Koreji, po celé Evropě, v Americe... Myslím si, že jsme s nimi nebyli snad jen v Austrálii. Jde o inspiraci divadelní hrou Václava Havla *Audience*, která se odehrává v prostředí pivovaru mezi sládkem a Vaňkem. Snoubí v sobě absurditu, humor a zároveň spodní vážný podtón, objevují se v ní nádherné velké masky od sochařky Pauliny Skavové.

Je divácká odezva po celém světě podobná, nebo se někde výrazně

kde se hodně řeší alkoholismus. Vsměs bych ale řekla, že je toto představení přijímáno univerzálně a pozitivně, především díky humoru.

Velký divácký ohlas má také vaše sólové představení *Baletky*, které je již dva roky neustále vyprodané, získala jste za něj i nominaci na Cenu Thálie. Humorné ale vůbec není, stejně jako váš stejnojmenný román popisuje drsné praktiky baletní školy. Pozorujete dnes, čtyři roky od doby, kdy román vyšel, reálný dopad *Baletek* na prostředí tanečních škol? Každý pokus o narovnání pokriveného systému způsobí velkou tsunami, která jde především dovnitř uvažování lidí o přístupu, co si ještě nechají líbit, co je pro ně v pořádku a co už je za hranicí. V tom si myslím, že moje kniha přinesla taneční scéně vědomí toho, že určité praktiky jsou již v dnešní době za hranou a nejsou nutné k tomu, aby tanečníci dosáhli skvělých výsledků. Myslím si, že se mi povedlo nenápadným způsobem zespodu nastartovat proměnu uvažování o tom, že by mohla výchova tanečnic a tanečníků v oblasti klasického baletu probíhat jinak.

Vedle Spitfire Company paralelně vedete i divadelní platformu Tantehorse. Čím se odlišuje?

Tantehorse jsme založili ještě o rok dříve než Spitfire Company, a to s mým spolužákem Radimem Vizvářem, jenž je nyní uměleckým šéfem Laterny magiky. Od té doby se soubor velmi proměnil. Fungo-

nejším. Nezávislá scéna je zaměřená na společensky důležitá témata a uvědomila jsem si, že i já mohu přispět něčím novým. Evropský rozměr byl naší metou ale už od začátku. Především na poli současného tance a fyzického divadla jsme cítili, že tam patříme. Vytváříme autorská díla, která v sobě kloubí různé přístupy, žánry a formy, se silným důrazem na tělo, pohybové divadlo, současný tanec a také na hudbu. Často spolupracujeme s předními muzikanty od Lenky Dusilové přes Never Sol až po Badfocuse nebo se skladateli Honzou Kučerou, Michalem Nejtkem a dalšími zajímavými tvůrci. Před rokem jsme iniciovali také vznik současné opery, kterou složil Slavomír Hořinka pro mezzosopranistku Markétu Cukrovou.

Ve svých inscenacích často i sama vystupujete. Považujete se spíše za autorku, režisérku, nebo performerku?

MÍŘENKA ČECHOVÁ

• Narodila se 16. března 1982 v Aši.

Performerka, choreografka, režisérka a vůdčí osobnost souborů Spitfire Company a Tantehorse.

Po absolutoriu na Taneční konzervatoři v Praze v oboru klasický balet vystudovala paralelně DAMU (alternativní divadlo) a HAMU (nonverbální divadlo), kde v roce 2012 obhájila doktorát v oblasti režie fyzického a mimického divadla. Během studia získala prestižní Fulbrightovo stipendium pro výzkum a pedagogickou činnost na American University ve Washingtonu, kde vytvořila nový obor fyzického divadla.

Jako performerka má na svém kontě více než třicet celovečerních inscenací, jež mnohá, většinou autorská, získala významná zahraniční ocenění – například The Best of Contemporary Dance 2012 od deníku Washington Post, Herald Angel Award na Edinburgh Festival Fringe či The Best of Overseas Production na International Arts Festival v Jižní Africe.

Jako režisérka a choreografka vytvořila více než dvacet celovečerních inscenací, často v zahraničních koprodukcích, a to pro taneční, činoherní i operní projekty. V poslední době se výrazně věnuje dokumentárnímu tanečnímu divadlu (docu-dance), nejnověji sérii *Invisible* o ženách umělkyních.

Kurátoruje projekty tanečního aktivismu Emergency Dances

lišila?

Vynikající byla například v Koreji. Častokrát jsme tam kolem šesté nebo sedmé večer zažívali tragikomický výjev, kdy se zcela opilí muži v oblecích s kravatami a kufíky opírali o domy a vrávorali. S alkoholem to přepískli už za denního světla. Na představení tam přišlo obrovské množství žen, jež v okamžiku, kdy se začalo pít pivo, propukly v hurónský smích a ten se držel až do skončení představení. Pravděpodobně jim to připomínalo nějaký výjev ze života... Ožehavé téma to bylo také v Norsku,

val původně pod názvem Theatro Pantomissimo, který jsme změnili, když jsme se přestali věnovat čistě jen pantomimě a začali experimentovat s dalšími žánry. Radím si založil vlastní soubor a pantomimě se věnuje i nadále a mně zůstal Tantehorse. Ten je nyní společensky aktivní platformou, která dává příležitost mladým začínajícím umělcům a zaměřuje se na vzdělávání choreografů a performerů. Vedle toho se věnujeme i linii dokumentárního divadla, především v autobiograficky laděných představeních.

a lektoruje edukační projekty pro začínající umělce TanteLab, který přemostuje konec studia a začátek profesionální kariéry mladých tvůrců.

Jako akademička přednášela na několika amerických univerzitách (American University ve Washingtonu, University of Tampa na Floridě, Stephens College v Missouri) a opakovaně působí na Mercersburg Academy v Pensylvánii jako choreografka a lektorka autorské tvorby.

Je také autorkou knih *Miss Amerika a Baletky*.

Při přípravě nového představení VIVAT MESSI spolupracovali tanečníci s freestyle fotbalisty v čele s mistrem světa Danielem Pražákem.

„Vivat Messi je o tom, jak je důležité mít svého hrdinu, o velkém snu i překážkách, které je třeba překonávat na cestě za jeho splněním.“

Z představení LIGHT IN THE DARKNESS, které Miřenka Čechová připravila s Radimem Vizvářem v rámci platformy Tantehorse.

primabalerínou Národního divadla v Ostravě Barborou Vaškou Kaufmanovou jsme zpracovaly představení

V rámci nich se v sérii *Invisible* zaměřujete na osudy „neviditelných žen“, které se v určitý moment života potýkaly s extrémní situací. Jde o výjimečné umělkyně, jež z různých důvodů zmizely z centra pozornosti nebo se do něj nikdy nedostaly. Můžete je představit?
Vznikla tři představení o ženách, s nimiž jsem zpracovala jejich osob-

ní témata. První z nich je věnované zpěvačce Haně Frejkové, druhé primabaleríně Barboře Vaškové Kaufmannové a třetí herečce Iris Kristekové. S Hanou Frejkovou se věnujeme její rodině, popravě jejího otce a složitému koloběhu perzekucí, jemuž musela čelit v rámci svého dospívání, který vedl k nedobrovolnému vyhnání z domova. S bývalou

o tom, co následuje v protesním životě baletky, která se dostane až na vrchol. Třetí díl s herečkou Iris Kristekovou otevírá velmi závažná témata dětského zneužívání a zneužívání psychiatrem. Iris se s neuvěřitelnou odvahou rozhodla sdílet své zkušenosti na jevišti z toho důvodu, aby pomohla a dala hlas i dalším obětem.
Máte už v hledáčku nějaké další ženy?

Na linii společensky angažovaných a prospěšných projektů navážeme říjnovou premiérou inscenace *Děti U*, která se věnuje podpoře rozvoje dětské paliativní péče. Hlavní osobou v něm je Markéta Vacovská, jež má sama zkušenost se ztrátou dvou dětí. Spolu s ní a Kristýnou Boháčovou jsme přizvaly odborníky z oblasti dětské paliativní péče, sociální oblasti, medicíny a společenských věd, kteří se účastní přípravných laboratoří, stejně jako rodiče, již ztratili své děti. V rámci festivalu 4 + 4 dny v pohybu půjde o tříhodinovou performativní procházku, kde na různých zastaveních budou moci

One woman show **BALETKY** vychází ze stejnojmenného románu, který zviditelňuje drsné podmínky na tanečních školách.

Miss Amerika je autobiografickou zpovědí Miřenčina alter ega Mckenzie Tomski.

„V příštím roce budeme spolupracovat s Divadlem ABC na koláži tanečního, výtvarného a objektového

divadla s činohrou.“

diváci zažít fragmenty tohoto tématu skrze taneční instalaci, sdílené čtení, performativní přednášku, videoart a hudební koncert. Jednotlivá díla kratších formátů pak budou fungovat i samostatně, spolu s přednáškou nebo vedenou diskuzí. Myslím si, že umění má tu moc i takto komplikovaná témata komunikovat tak, aby se diváci nevyděsili a naopak porozuměli tomu podstatnému. Řečeno slovy Markéty Vacovské, i takto kompli-

kované životní situace, jako je úmrtí dítěte v rodině, lze opečovat důstojně a s respektem, tedy tak, aby během této události duševně nezemřela celá rodina.

V září pořádáte v Paláci Akropolis festival dokumentárního divadla a konferenci nazvanou Divadlo dneška. Jaká témata se tam budou otevírat?

Současné divadlo, jak ho vnímám já, může mít hlubší sociální přínos

nejen tím, že zpracovává aktuální témata, ale může se též zabývat relevantním uměleckým výzkumem, což z něj následně činí hybatele společenských změn. Odvádí v tomto ohledu práci tam, kde tato práce chybí. Tanečník je v tomto kontextu sociální pracovník. Vchází do míst a komunit, kde jiná péče chybí, angažuje se i v samotném výzkumu témat. Je v tom i kus publicistiky a výrazně terapeutické práce. Divák si tak může odžít své témata v bezpečném prostoru divadla, ale zároveň se i aktivně zapojit. Současné divadlo diváka vtahuje, neodděluje ho od tvůrců, ale dává mu prostor a diskutuje s ním.

Chystáte už nějaké další představení se Spitfire Company?

V příštím roce budeme spolupracovat s Divadlem ABC na koláži tanečního, výtvarného a objektového divadla s činohrou. Budeme používat i loutky a film, oslovili jsme k tomu také režiséru Dariu Kashcheevu, která bude představení vytvářet s námi. Bude to velký projekt na téma Gulliverovy cesty, určený zároveň i dětem. ■

« zpět na začátek